

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-1-86 (Birleşme)
Karar Sayısı : 04-57/771-195
Karar Tarihi : 2.9.2004

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Murat GENCER, Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER: İsmail Atalay YOLCU, Özgür BAL

C. BİLDİRİMDE

20 **BULUNAN** : - Fujisawa Pharmaceutical Co. Ltd.
- Yamanouchi Pharmaceutical Co. Ltd.
Temsilcisi: Sibel YURTTUTAN, Alev TOPSAKAL, Gülperi
YÖRÜKER
Ahi Evran Cad., Polaris Plaza Kat:8 D:40 34398 Maslak
İstanbul

D. TARAFLAR : - Fujisawa Pharmaceutical Co. Ltd.
4-7, Doshomachi 3- chome, Chuo-ku
Osaka - JAPONYA

30

- Yamanouchi Pharmaceutical Co. Ltd.
3-11, Nihonbashi-Honcho 2-chome, Chuo-ku
Tokyo - JAPONYA

E. DOSYA KONUSU: Yamanouchi Pharmaceutical Co. Ltd.'in Fujisawa Pharmaceutical Co. Ltd. ile birleşmesi işlemine izin verilmesi talebi.

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 11.8.2004 tarih, 4459 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 20.8.2004 tarih, 2004-1-86/Öİ-04-İAY sayılı Birleşme Ön İnceleme Raporu, 25.8.2004 tarih, REK.0.05.00.00/169 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-57 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; Fujisawa Pharmaceutical Co. Ltd. (Fujisawa) ve Yamanouchi Pharmaceutical Co. Ltd. (Yamanouchi)'nin birleşmelerine ilişkin işlemin, gerek tarafların toplam ciroları ve gerekse iki ilgili ürün pazardaki payları itibarıyla, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında

izne tabi bir birleşme işlemi olduğu; bununla birlikte, işlem nedeniyle aynı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen, "hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin olumsuz yönde etkilenmesi"nin söz konusu olmadığı, bu nedenle işleme izin verilmesinin uygun olacağı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

60 H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Yamanouchi ve Fujisawa insan hastalıklarının tedavisine yönelik farmasötik ürünlerin geliştirilmesi, imalatı ve satışı konularında faaliyet göstermektedir. Taraflar aynı zamanda farmasötik ürünlerin imalatı için aktif madde imalatı ve tedariki konularında da üst pazar olarak faaliyet göstermektedirler. Bunlardan bazıları, EEA ve Türkiye'de aktif maddeden yapılan farmasötikler için, tarafların lisansiyelerine/distribütörlerine satılmaktadır.

70

Farmasötik ürün pazarları, ürünlerin tedavi endikasyonlarına göre tanımlanmıştır. İlaçlar; Avrupa Farmasötik Piyasa Araştırması Birliği'nin (EphMRA) girişimleri sonucunda hazırlanmış olan ve EphMRA ve Kıtalar Arası Tıbbi İstatistikler (IMS) tarafından sürdürülen "Anatomik Tedavi Sınıflandırması"na (ATC) göre tedavi açısından sınıflara ayrılmaktadır.

ATC hiyerarşik bir sınıflandırma olup, her biri dört alt-kademeye ayrılan 16 kategoriden oluşmaktadır (A,B,C,D, vs). Birinci kademe (ATC1) en genel ve dördüncü kademe (ATC4) en detaylı kademedir.

80

Üçüncü kademe (ATC3), ilaçların tedavi endikasyonları yani amaçlanan kullanımları uyarınca gruplandırıldığı bölümdür. Bu sebeple, ATC3, pazar tanımlaması için başlangıç noktasını oluşturmaktadır. Aynı ve tek ATC3 sınıfı altında yer alan ürünler, genel olarak aynı tedavi endikasyonuna sahip olup, istisnaları bulunmakla birlikte genel olarak diğer ATC3 sınıflarına ait ürünlerle ikame edilememektedir.

Bu sınıflandırmaya dayanarak, bildirimde bulunan taraflarca, Türkiye'de nihai ürün olarak satılan ve lisans alanın nihai ürünü imal etmesi için aktif madde olarak kullanılmak üzere satılan ürünlere ve ATC3 sınıflandırmalarına aşağıda yer verilmektedir.

90

Dosya mevcudu bilgilerinde, Türk lisans sahiplerine satılan aktif maddelerin ayrı bir ürün pazarı teşkil etmediği, çünkü, bunların aşağıda belirtilen ürünlerin imalatı amacıyla "münhasır" olarak satıldığı hususuna yer verilmektedir.

Bu çerçevede, içerdikleri aktif maddelere göre taraflarca üretilen nihai ürünler bazında tespit edilen ilgili ürün pazarları şöyle sıralanmaktadır:

100

FUJISAWA:

- Neuvitan A11D (Vitamin B1 & birleşimi)
- Nilvadis C8A (Kalsiyum Antagonist Plain)

04-57/771-195

- Cefamezin J1D (Cephalosporins & birleşimi)
- Suprax J1D (Cephalosporins ve birleşimi)
- Cefizox J1D (Cephalosporins ve birleşimi)
- Prograf L4A (Immunosuppressive Agents)

YAMANOUCHI:

- Locid D7A (Top.Corticosteroid Plain)
- 110 • Pimafucin D1A (Antifungals Dermatological)
- Pimafucin G1B (Gynaecolog Antifungals)
- Flomax G4C (Prostatic Disease Prods)
- Foradil R3A (B2-Stimulants)

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

120 Üretilen ve/veya ithal edilen beşeri ilaçlar, yaygın toptan dağıtım ağı ve perakende satış noktaları kanalıyla ülkenin her noktasına ulaşmaktadır. İlaça yönelik hukuki düzenlemeler de, ilacın kolay ulaşabilir olmasını sağlamaya yöneliktir. Bunların yanı sıra, ilgili mevzuatın öngördüğü fiyat kontrolü, bölgeler arasında fiyat farklılıkları oluşmasını büyük ölçüde önlemektedir. Bu çerçevede, bildirim konusu birleşme açısından ilgili coğrafi pazar, Türkiye Cumhuriyeti sınırlarıdır.

H.2. Taraflar

Yamanouchi ve Fujisawa şirketlerinin her ikisi de Japonya kanunları uyarınca, anonim şirket olarak kurulmuş, halka açık farmasötik ilaç şirketleridir.

130 Yamanouchi, halihazırda ticari faaliyetleri farmasötikler ve diğer ticari faaliyetler olarak ikiye ayrılmış olan ve global düzeyde faaliyette bulunan bir şirketler grubunun en üst ana şirketidir. Fujisawa da, benzer şekilde, ticari faaliyetleri farmasötikler, reçetesiz ilaçlar, tıbbi teçhizat ve sistemler ile ev ürünleri olarak dörde ayrılmış olan bir uluslararası şirketler grubunun en üst ana şirketidir.

140 Dosya mevcudu bilgilere göre Yamanouchi ve Fujisawa, insan hastalıklarının tedavisine yönelik farmasötik ürünlerin geliştirilmesi, imalatı ve satışı konularında faaliyette bulunmaktadır. Her ikisi de ürünlerini doğrudan ve/veya lisans sahibi toptancılar ve/veya sağlık alanındaki profesyoneller vasıtasıyla reçete ile kullanılmak üzere dağıtmaktadır.

150 Taraflar bazı reçetesiz farmasötik ürünleri Japonya'da pazarlamaktadırlar. Yamanouchi ve Fujisawa, reçetesiz farmasötik ürünler alanındaki faaliyetlerini de birleştirecek olup, Japonya'da, başvuru konusu birleşme gerçekleştirilmeden önce 1 Ekim 2004 tarihinde yürürlüğe girmesi planlanmış olan, bir joint venture anlaşması imzalamışlardır. Ancak, taraflar halihazırda Türkiye'de reçetesiz farmasötik ürün pazarlarında herhangi bir faaliyette bulunmamaktadırlar. Bu nedenle, reçetesiz ürünlere yönelik yoğunlaşma değerlendirme dışında bırakılmıştır.

Hem Yamanouchi hem de Fujisawa'nın, farmasötik ürünlere yönelik AR-GE alanında faaliyetleri bulunmaktadır. Her ikisi de farmasötik ürünlerin imalatı için

aktif madde üretimi ve tedariki alanlarında, üst pazarlarda da faaliyet göstermektedir. Bunlardan bazıları tarafların Türkiye'deki ilgili lisansiyelerine/distribütörlerine doğrudan taraflarca ve tarafların tamamına sahip oldukları yan şirketleri vasıtasıyla satılmaktadır.

160 Bunun yanında, Yamanouchi aynı zamanda farmasötik olmayan gıda tamamlayıcıları ve tıbbi teçhizat imal etmekte, Fujisawa ise, tıbbi teçhizat ve sistemler ile ev ürünleri imal etmekte ve satmaktadır. Ancak, tarafların farmasötik olmayan bu diğer ürünlerinden hiçbiri Türkiye'de satılmamaktadır.

Yamanouchi'nin Türkiye'deki faaliyetleri, Santa Farma İlaç Sanayi A.Ş. (Santa Farma) ile, Fujisawa'nın ise Eczacıbaşı İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Eczacıbaşı) ile akdetmiş olduğu lisans anlaşmaları vasıtasıyla yürütülmektedir.

170 Bu lisans anlaşmalarına¹ göre, Yamanouchi ve Fujisawa söz konusu Türk şirketlerine bazı farmasötik ürünlerin imalatı için aktif madde ve know-how sağlamaktadır. Söz konusu Türk şirketler, imalat lisansı ile birlikte lisans kapsamındaki farmasötik ürünlerin dağıtım haklarına da sahiptirler.

Santa Farma, ürünlerin Türkiye'deki tescil, teşvik, ithalat, imalat, satış ve dağıtımı konusunda Yamanouchi'den almış olduğu yarı-münhasır bir hakka sahiptir (yani Santa Farma dışında Yamanouchi B.V veya bir bağlı kuruluşu da söz konusu haklara sahip olmaya devam etmektedir). Eczacıbaşı, Fujisawa'nın münhasır lisansiyesidir. Bu nedenle, Fujisawa ikinci bir lisansiye atayamamakta ve doğrudan dağıtım yapmamaktadır.

180 H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirim formuna ekli bulunan 24 Şubat 2004 tarihli temel anlaşma ve 24 Mayıs 2004 tarihli nihai anlaşma uyarınca, Fujisawa, birleşmeleri düzenleyen Japon kanunları kapsamında, Yamanouchi'nin bünyesine katılmak suretiyle Yamanouchi ile birleşecek ve bu birleşme sonucunda Yamanouchi tüzel kişilik olarak varlığını sürdürecektir.

190 Bildirim konusu birleşmenin iki aşamada gerçekleştirileceği ifade edilmiştir. İlk aşama, 1 Ekim 2004 tarihinde gerçekleştirilmesi planlanan, tarafların Japonya'daki reçetesiz ilaçlar işi için bir ortak girişim kurulmasını içermektedir. Taraflar, söz konusu reçetesiz ilaçlar ortak girişiminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bildirim tabi bir ortak girişim olmadığını vurgulamış ve ortak girişimin geçiçi olarak kurulduğunu ifade etmişler; ayrıca, tarafların reçetesiz ilaçlar ortak girişimine kattıkları faaliyetlerin Türkiye pazarını kapsamadığı ve etkilemediği de belirlenmiştir. Bu sebeple reçetesiz ilaçlar ortak girişiminin bu bildirim bir parçasını teşkil etmediği görülmüştür.

200 İkinci aşama ise Yamanouchi ile Fujisawa arasındaki tam birleşmedir. Bu birleşmenin gerçekleştirilmesi için 1 Nisan 2005 tarihi hedeflenmiştir. Birleşmenin tamamlanmasından sonra Yamanouchi geriye kalan tüzel kişilik olacak ve Fujisawa'nın hissedarları Yamanouchi'nin hissedarları olacaktır.

¹ Bu lisans anlaşmaları, Yamanouchi ve Fujisawa'nın tamamına sahip oldukları yan şirketleri tarafından aktedilmiştir

Dosya mevcudu bilgilerden, Yamanouchi ve Fujisawa'nın işlerinin büyük ölçüde birbirini tamamlayıcı nitelikte olduğu anlaşılmaktadır. Taraflardan her birinin Japon farmasötik pazarında önemli teşebbüsler olmalarına ve birleşme sonucunda ortaya çıkacak tüzel kişiliğin Japonya'nın en büyük farmasötik şirketi haline gelmesine rağmen, global çapta farmasötik pazarında pazar payı açısından 17. sırada olunması beklenmektedir.

Dosya mevcudu bilgilere göre tarafların, bildirim konusu yoğunlaşmadan aşağıdaki sonuçları hedefledikleri anlaşılmıştır;

210

AR-GE olanaklarının artması: Artmış bir AR-GE bütçesi, birleşen şirketin araştırma ve geliştirme yönünden daha geniş seçeneklere sahip olmasına olanak tanıyacak ve böylelikle daha büyük rakiplerin karşısında yeni ilaç yaratma kabiliyetini güçlendirecektir. Ayrıca; Yamanouchi ve Fujisawa'nın yeni geliştirilmekte olan ürünleri global olarak birbirini tamamlamaktadır. Yeni ürünler için ilaç keşif araştırması, her iki şirketin de teknolojilerinin ve birbirini tamamlayan güçlerinin birleşmesi suretiyle ilerleme kaydedecektir.

220

Satış ve pazarlama olanaklarının artması: Şirketlerin ürün portföyleri, belli başlı ürünleri arasında tedavi etme açısından düşük seviyede bir örtüşme olmasına bağlı olarak, birbirini tamamlamaktadır. Her bir tarafın ürünleri, her iki şirketin de halihazırdaki satış ağı tarafından dağıtılacaktır. Bu durum, Japonya'daki ve Japonya dışındaki farmasötik pazarlarına girişi kolaylaştıracaktır. Ulaşım, depolama ve diğer taşıma masrafları gibi bazı masrafları etkileyen ölçek ekonomileri sonucunda masraflar azalacak ve bu da önemli tedarikçilere karşı daha büyük bir pazarlık gücü sağlayacaktır.

230

Karlılık ve hissedarlık değerinin artması: Çift yatırımların ve masrafların azalması ile organizasyon ve personel optimizasyonu suretiyle, birleşen şirketin satışları artacak, masrafları azalacak ve bu şekilde karlılık ve hissedarlık değeri daha da artacaktır.

Taraflarca sunulan ciro rakamları ve ilgili ürün pazarına yönelik incelemeler neticesinde, işlemin ciro yönüyle 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen ciro eşliğini aştığı, ayrıca belirlenen 11 ayrı ilgili ürün pazarının ikisinde pazar payı eşliğinin de aşıldığı, sonuç itibarıyla işlemin izne tabi bir devralma olduğu anlaşılmıştır.

240

Ancak, pazar payı eşiklerinin aşıldığı iki ürün bakımından, taraflar arasında Türkiye pazarına yönelik herhangi bir çakışma mevcut olmayıp, eşik değerlerinin üzerinde olan söz konusu pazar payları taraflardan yalnızca birinin faaliyetlerine ilişkin olduğundan, işleme bağlı olarak herhangi bir yoğunlaşma riski söz konusu değildir.

I. SONUÇ

250

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Fujisawa Pharmaceutical Co. Ltd. ve Yamanouchi Pharmaceutical Co. Ltd.'nin birleşmelerine ilişkin işlemin, tarafların ilgili ürün pazarındaki toplam ciroları ve pazar payları yönüyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir işlem

04-57/771-195

olduğuna; bununla birlikte, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratılmasının veya mevcut bir hakim durumun daha da güçlendirilmesinin ve bunun sonucunda ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili piyasalardaki rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına; dolayısıyla bildirim konu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.